18 İKİNCİ TEŞRİN 1942
ÇARŞAMBA
Beşinci Yıl No. 1613

Yeni Sabah

GÜNDELİK SİYASÎ HALK GAZETESİ

İDARE YERİ
Nuruosmaniye No. 17
Telgraf: Yeni Sabah İstanbul
Telefon : 20795
Her Yerde 5 Kuruş

Almanlar Tunusta kıskaç içine alınıyor

İngiliz ordusu Tunusun cenubuna doğru sarkıyor

Amerikan paraşütçüleri Tunus sokaklarında mihver kuvvetlerile şiddetle çarpışıyorlar

Londra, 17 (A.A.) — Cepheden alınan telgraflara göre, Müttefik kuvvetleri Mihver kıtalarına taarruz ile bunları Bizert arasında kıskaç içine almak için Tunusun cenubuna doğru ilerlemektedirler.

General Anderson'un emrindeki Amerikan ve İngiliz birlikleri Gabes istikametinde kuvvetli bir öncü çıkarmışlardır. Gabes, aynı isimdeki körfez üzerinde ve Trablusa 145 kilometre mesafede bulunmaktadır. Müttefikler ihtiyaçlarını temin için dar hatlı iki şimendiferden istifade etmektedirler. Bu manevra sayesinde Tunus şimalini müdafaa edecek olan Mihver kuvvetleri tecrid edilmektedir. Müttefik kıtalarını küllî kısmı bu kuvvetlerle çarpıştıktan sonra

(Sonu Sa. 3 Sü 6 da)

Müttefik plânı: Tunus harekâtına dair alınan son haberlere göre, müttefikler Tunusla Trablusgarp arasındaki yolu kesmek maksadile Tunusun cenubuna doğru sarkmışlardır. Bu kuvvetler bir an evvel Tunus demir yollarının nihayetlendiği Akdeniz kıyısındaki Gabes şehrine varmağa çalışmaktadırlar.

Bu takdirde Tunusa çıkan Mihver kuvvetleri bir kıskaç içine alınmış olacak ve bunların Trablusgarple irtibatları kesilecektir.

Yunanlıların Millî Şefe şükranları

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Türkiye tarafından, müşkül anlarında Yunanistana yapılan gıda maddeleri yardımına karşı şükran nişanesi olarak Atinalılar Millî Şefimize, Atine şehrinin meşhur bir çini fabrikası tarafından yapılan bir vazo ile iki tabak hediye etmişlerdir. Nefis bir san'at eseri olan bu vazo ve iki tabak, Kızılay namına Yunanistan seyahatine iştirak etmiş olan Feridun tarafından Cümhur Reisimize takdim edilmiştir.

Arap saçı

1940 Haziranında Fransa mütareke istiyerek Mareşal Pétain işbaşına geldiği vakit Londrada daha o günlerde faaliyete başlıyan De Gaulle için açıkça demişti ki "Bir Fransayı kimse ikiye bölemiyecektir" Pétain'in bu kehaneti tamamiyle vakıalara aykırı olmuştur.

Fransanın birkaç günden beri aldığı manzara ancak bu Arap saçı tabiriyle, o da pek nakıs olarak, ifade edilebilir. Şimdiye kadar Vichy'de gûya serbest Fransız topraklarında Mareşalin başkanlığında bir hükûmet vardı. Buna mukabil sonuna kadar Müttefikler safında mücadeleye azmetmiş vatanperverler grubu Londrada General De Gaulle'ün riyasetinde toplanmışlardı. Filhakika De Gaulle'ü Müttefikler teşekkül etmiş tam bir hükûmet gibi telâkki etmiyorlardı. Londrada birçok mülteci hükûmetler vardı. Ve halâ da mevcuttur: Belçika, Hollanda, Polonya, Çekoslovakya, Yugoslav, Yunanistan vesaire. General De Gaulle'ün böyle resmî bir hükûmet hali yoktu. Bir nevi komite muvakkaten Anglo Sakson memleketinde askerî teşkilât yaparak Müttefikler davasına yardım ediyordu. Bilâhare bu komitenin adı "Muharip Fransa" adını alarak faaliyetine devam ediyordu. Binaenaleyh düne kadar takriben iki hükûmet vardı denebilir. Halbuki Anglo Saksonların Şimalî Afrikayı üs olarak kullanmak üzere harekâta başladıkları günden itibaren şimdiye kadar Pétain'in sağ kolu sayılan Amiral Darlan Şimalî Afrikadaki kuvvetlerin başına geçerek gûya mukavemet yapacak gibi bir tavır takındıktan sonra Amerika ve İngiliz kuvvetleriyle müzakerelere girişerek bütün bu sahayı Anglo Sakson kıtaatının emrine verdiği gibi kendisi de fiilen idareye el koyarak Birleşik Devletlerle iş birliğine başladı ve derhal mahallî bir ordu teşkili vazifesini ve bu ordunun kumandanlığını diğer bir vatanperver General Giraud'ya havale etti ve bütün bu işleri Mareşal Pétain namına yaptığını radyoda ilân etti. Darlanın ifadesine göre bütün Fransa Almanlar tarafından istilâ ve işgal edildiğine nazaran ihtiyar Mareşal artık serbestçe fikir ve kanaatlerini Fransız milletine bildirecek bir mevkide değildir ve Mareşalin samimî ve hususî fikirlerine kendisi şahsen ve şifahen vakıf olduğundan onun namına ve onun işaretine dayanarak bu mesai birliğine tevessül etmiştir. Bu ifşaat Alman

(Sonu: Sa. 3 Sü. 3 de)

Zelzele

Yurtta bazı zararlar yaptı

Bigadiç ve Sındırgıda insanca zayiat yar

Ankara 17 (A.A.) — Bugün aldığımız haberler, evvelki gece garbî Anadolunun muhtelif yerlerinde hissedilmiş olan yer sarsıntısının Bigadiç ve Sındırgı'da mühim hasarlara ve maalesef insanca bazı kayıplara sebep olduğunu bildirmektedir.

Balıkesir Valisi ile Kızılay ve Parti Reisleri bu yerlere giderek icap eden tedbirleri aldıkları gibi Kızılay genel merkezi tarafından da gerekli ilk yardımlar yapılmıştır.

KIZILAYIN YARDIMI

Ankara 17 (A.A.) — Evvelki geceki yer sarsıntısından fazla zarar gören Balıkesir Vilâyetinin Bigadiç ve Gülcük nahiyelerine ilk yardım olmak üzere Kızılay Umumî Merkezince İş Bankası bası tasile iki bin lira ve 500 çadır gönderilmiştir.

YENİ SABAH — Her zaman olduğu gibi bu defa da felâketzedelerin derhal yardımına koşan Kızılay, bu hareketile yeniden bütün memleketin kalbini kazanmıştır.

Varlık Vergisinden kaçmak isteyenlere kurtuluş yok

Bu vergiden kurtulmak için bazı kimseler gayrimenkul mallarını akrabalarına devre kalkışmışlar

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Varlık vergisi mükelleflerinden bazılarının bundan mümkün mertebe kurtulmak maksadiyle çeşitli muvazaâlara teşebbüs eyledikleri görülmüş ve buna mani olmak için yeni tedbirler almak zarureti hasıl olmuştur.

Emlâk ve arazi sahiplerinden bazıları kendi adlarına yazılı bulunan gayri menkullerin bir kısmını akrabalarına devretmek suretiyle kendilerine düşecek varlık vergisinden ucuz kurtulmak istemişlerdir.

Tapu ve kadastro umum müdürlüğü varlık vergisi tatbikatında tapu dairelerini alâkalandıran herhangi bir yanlışlığa meydan vermemek için bir tamim yaparak bütün tapu dairelerinin varlık vergisi kanununun 14 üncü maddesinin son fıkrası üzerinde gayet hassas davranmalarını bildirmiştir. Yapılan bu tebliğde varlık vergisiyle ilgili bulunanların mükellefiyetlerini yerine getirdiklerine dair varidat dairelerinden tapuya tezkere getirmedikleri takdirde yapılacak bütün bu kabil muamelelerin hükümsüz olacağı bildirilmektedir.

Hariciye Vekili

Dün parti meclis grupunda haricî meseleler hakkında izahat verdi

Nafia Vekili de Vekâlete tevcih edilen bir takrire cevap verdi

Ankara 17 (A.A.) — C. H. P. Meclis Grupu Umumî Hey'eti bugün "17.11.1942,, saat 15 de Reis Vekili Trabzon Meb'usu Hasan Sakanın Reisliğinde toplandı:

Celsenin açılmasını ve geçen toplantı zabıt hülâsasının okunmasını müteakıp Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu kürsüye gelerek Büyük Millet Meclisinin son tatilinden beri geçen dört ay zarfındaki haricî hâdiselerle siyasî ve askerî vâkıalara ait uzun izahlarda bulunarak memleketin dış siyasetini uzaktan, yakından ilgilendiren me -

(Sonu: Sa. 3, Sü. 1 de)

İngilizler dün Derne şehrini de aldılar

8nci ordu durmadan ilerliyor

Alman tebliği Dernenin plân mucibince tahliye edilmiş olduğunu bildiriyor. Aarekât devam ediyor

Kahire, 17 (A.A.) — Salı günü neşredilen müşterek İngiliz Ortaşark tebliği:

Kıtalarımız Derne ve Mekiliyi zaptetmişlerdir. Sekizinci ordu düşmanı takibe devam etmektedir.

Hava şartlarının müsaitsizliği dolayısiyle hava faaliyeti dün mahdut bir ölçüde olmuştur. Avcılarımız Port - Said açığında bir Yunkers 82 yi denize düşürmüşlerdir. Bu hareketler neticesinde bir tayyaremiz dönmemiştir.

Alman Tebliği

Berlin, 17 (A.A.) — Sirenaikte muharebeler devam ediyor. Derne, evvelden tesbit edilen plâna göre Alman - İtalyan kıtaları tarafından tahliye edilmiştir. Savaş uçaklarımız İngiliz kıtalarını tesirli surette bombardıman etmiştir.

Pasifik denizinde bir Amerikan zaferi

Amerikan tebliğine göre :

Japonlar bir çok harp gemilerinden başka otuz bin asker nakleden altı ticaret gemisi kaybettiler

Vaşington, 17 (A.A.) — Bahriye Nazırlığı ek tebliği:

14/15 Sonteşrin gecesi Amerikan deniz kuvvetleri Guadalcanal çevresindeki Japon gemilerine tekrar taarruz etmişlerdir. Bu çarpışmalar hakkında şimdilik tafsilât alınamamıştır.

15 Sonteşrin sabahı, 4 yük ve taşıt gemisi Guadalcanal'daki mevzilerimizin 7.5 mil batısında Tassafaronga'da karaya düşmüş olarak bulunmuştur. Bu yük gemileri uçaklarımızla harp gemilerimizin taarruzuna uğratılmış ve tahrip olunmuştur.

15 Sonteşrin sabahı torpil uçaklarımız Japon deniz kuvvetlerinin şimale doğru çekildiklerini bildirmişlerdir. O saattenberi yeni bir hareket yapıldığı bildirilmemiştir.

Yukarıda zikredilen hareketler sırasında Japonlar batmış o-

(Sonu: Sa. 3 Sü. 3 de)

Askerî vaziyet

NAZİK DURUM

Şimalî Afrikanın zaptedilmesi Müttefiklere ne gibi askerî faydalar temin eder?

Yazan: Emekli General Kemal Koçer

Denizlerde bir ateş barajı yaratmak maksadı da güden Almanya, ilk hamlede, Avrupa batı kıyılarını ele geçirmeyi hedef tutmuştu. Avrupa

(Sonu: Sa. 3, Sü. 1 de)

Zeytinyağı ve Mısır hakkında iki tebliğ

Hükûmet, el koyduğu kısımların kendisine ne zaman ve ne şekilde teslim edileceğini tespit etti

Ankara, 17 (A.A.) — İstihsal olunacak nebatî yağlardan yüzde 15 inin el konularak bedeli mukabilinde satın alınmasına 393 sayılı koordinasyon kararile memur edilmiş olan Ticaret Vekâleti, mübayaa olunacak yağların zeytinyağı, prina yağı ve pamuk yağları ile tesiri müteakip tasfiyeye tâbi tutulacak bilûmum diğer nebatî yağlar olduğunu 15/11/1942 günü Anadolu ajansı tarafından neşrolunan bir tebliğ ile ilân etmişti.

Ticaret Vekâleti, 393 sayılı karara göre yapılacak bilcümle mübayaa, muhafaza, işleme ve tevzi işleriyle İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğini tavzif etmiştir.

Öğrendiğimize göre, bu nebatî yağların alım işleri Ticaret Vekâletince şu şekilde teşkilâtlandırılmıştır:

(Sonu: Sa. 3 Sü. 4 de)

Bir değirmende bulunan kaçak un meselesi

Bu husustaki evrak toprak mahsulleri ofisine gitmiş

İstanbul Valisi adına Ahmet Kınık imzasiyle aşağıdaki mektubu aldık:

(Sonu: Sa. 3 Sü. 2 de)

Gümrük depolarında yatan tüccar malı

İthalât eşyası antrepoları o kadar doldurdu ki yeni gelen mallara yer kalmadı

Haber aldığımıza göre İstanbul Gümrük Antrepoları ithalât malı ile o derece doludur ki, yeni gelen malları yerleştirecek yer bulmak tam mânasile bir mesele halini almıştır. Buna, fiyatlarının yükselmesine intizaren bazı tüccarlar tarafından hariç memleketlerden getirilen malların gümrüklerden çekilmemesi sebep olmaktadır. Her ne kadar hükûmet, vaktinde gümrükten çekilmiyen mallar hakkında şiddetli müeyyideler koymuşsa da, malların çokluğu karşısında bu tedbir kâfi gelmemektedir.

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin bu mesele hakkında nazarı dikkatini celbetmeği bir vazife sayarız. Bu gibi kurnaz ithalât tüccarlarının gümrük antrepolarını kendi gayrimeşru kârlarına bir vasıta yapmalarına mâni olmak için çok daha şiddetli tedbirlerin alınmasını bekliyoruz.

Hayat Durumumuz!

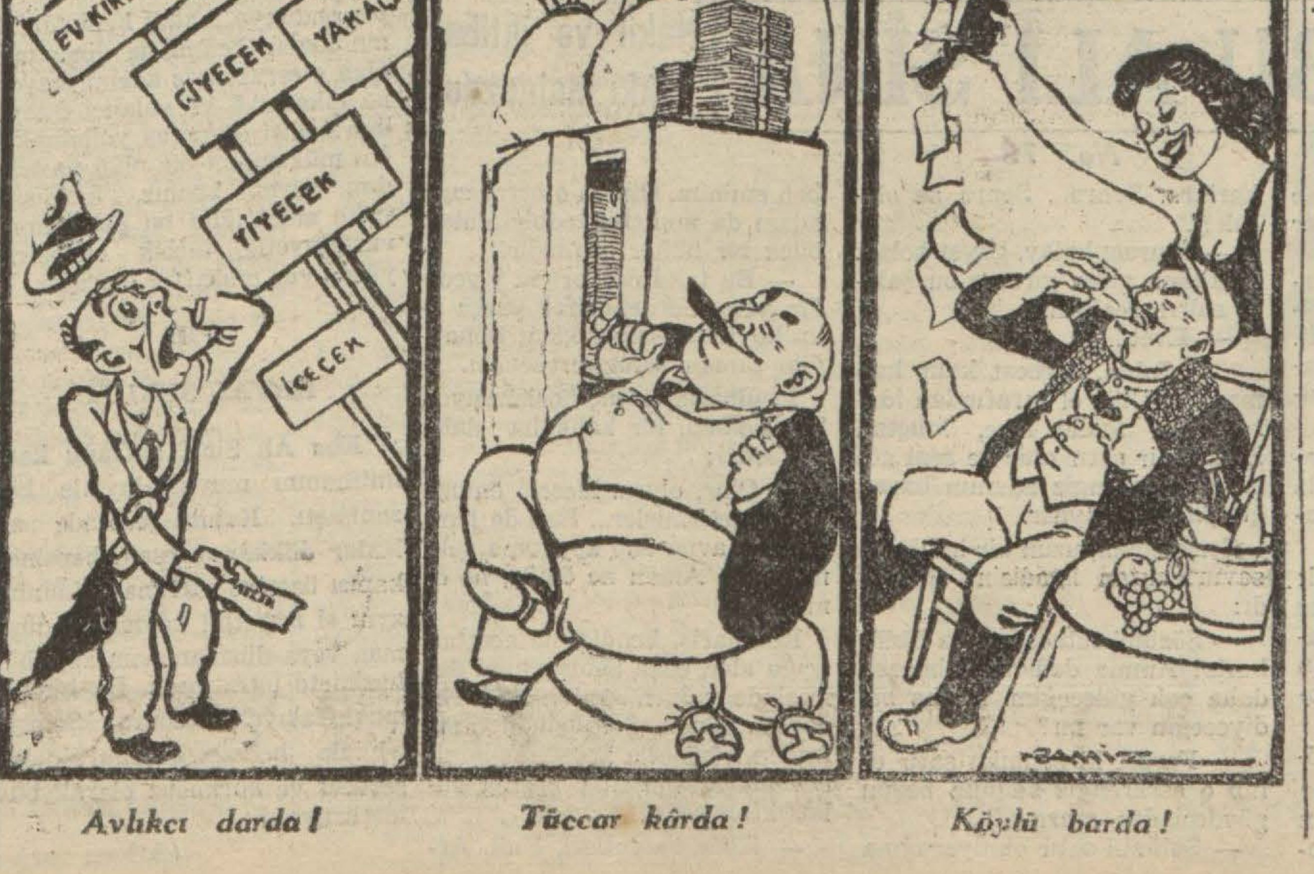

Avlıkcı darda! — Tüccar kârda! — Köylü barda!

OLAYLARIN MİZAHI

Zeytinyağlı güreş!

Yazan Aka Gündüz

Başvekilimiz Çarşamba günkü tarihi nutkunda bazı zeytinyağcılarının ruhlarına zağlı bir hançer sapladı. İnkilâbımızın Saracoğlu gibi bir hükûmet Reisi daha başka türlü söyliyemezdi. O gibi zeytinyağcılarının millî emniyet ve menfaat karşısındaki lüzumundan fazla dönekliklerine işaret ederek (bunu unutmamağa çalışacağız) dedi. Hançerin zağlılığı işte bu cümlenin taşıdığı birkaç cildlik mânadadır.

Şu veya bu zeytinyağcının Atatürkün kurduğu ve İnönüye bıraktığı bu devlete karşı güreşe yeltenmesi; değirmene değil de beton istihkâma kılıç çekmeğe benzer.

Yağlı yollardan cebinde bir tomar banknot istif edip boş sandığı güreş alanında peşrefe kalkanın canı bir boyunduruk luk veya bir enseliktir. Bu milletin tarihi bu biçim ve bu kırat haydamakları çok görmüştür. Türkiye ... meydanda millete oyun edip kündeden atmak isteyen, uzun ve yakın tarihimizi gözönünde tutmağa mecburdur. Bu milletin hiç kimsenin kesesinde, kazancında gözü yoktur. Asil ve âlicenaptır. Kendi yağile kavrulup gelmiştir. Yeter ki herkese ve her kazanç onun yüreğinden sökülüp alınmış olmasın.

Arastan Tunaya kadar ve tarihler boyunca hiç kimseye pes etmeyen bir milletle yağlı güreşe kalkışmak —hiç değilse— gülünç olur.

Varlık vergisi kanunu sadece vardan, irad, gelirat, kaparozat kanunu değildir, aynı zamanda millî ve hayati varlığımızı koruma kanunudur.

İster yağlı olsun ister odundan kuru, her yalancı pehlivana bu meydanda güreş yerine sadece davullara aman Allah havası çaldırarak çiftetelli oynatacağız. En iyi göbek atmasını bilen meydanda bu-

Yunanistanın Son günleri

Yazan: T. Vasilyadis — Tefrika No. 2

Yunan harbine gönüllü olarak iştirak eden bir Yunanlının hatıraları

Sığındığım evde Almanların takibinden kurtulmuştum. Şimdi kaçmak projemi tatbika başlamalıydım

Dünkü kısmın hülâsası:

Yunanistanın Almanlar tarafından işgal edildiği gün Yunan ordusunda zabit olan vak'a kahramanı bir Alman çavuşu tarafından çevriliyor ve kasketindeki üniformalar söktürülerek üsera kampına gönderilmek üzere diğer bir askere teslim ediliyor. Mutlaka kaçmağı tasarlayan bu subay biraz sonra emeline muvaffak oluyor, kılık ve kıyafetini değiştirmek üzere yolu üzerinde tesadüf ettiği bir alaturka hamama giriyor. Saç ve sakalını traş ettirdikten sonra münasip bir elbise tedarik edebilmek için hamamcıyı eskiden tanıdığı Hrıstina isminde bir kadına göndermiştir.

Yarım saat olmuştu. Birdenbire kapı açıldı, kendime geldim. Hamamcı içeri girdi ve:

— Şunları çabuk giy. Sonra beraber o genç kadının evine gideceğiz. Bu akşam orada kalacaksın; oradan daha emin yer olmaz dedi.

Bana bir gömlek, bir gri pantalon ve bir lâcivert ceket uzatıyordu. Hemen bunlara sarıldım.

— Aşkolsun sana...

— Bana teşekkür etme. Hristina dediğin bu genç kadın, sana bu elbiseleri gönderdi. Ve yolculuğun için de ne lâzımsa vereceğini söyledi.

Söyliyecek söz bulamıyordum. Büyük bir sevinç içinde giyinmeğe başlamıştım. Demek Allah bana yardım ediyordu. Şimdi bana düşen vazife ise, cesaret ve maharet göstermekten ibaret kalıyordu.

Biraz sonra hamamcı ile beraber eve doğru yollanmıştık. Konuşmuyorduk, yalnız ara sıra yolumuzu değiştiriyorduk. Yolda pek az insanlara rastlıyorduk ve bunlar da acele acele koşuşuyorlardı. Nihayet evin kapısına vardık. Zili ben çaldım. Kapı derhal açıldı. Hristina ile Diamando beni sevinçle karşıladılar. Kıyafetim onlara hoş göründüğünden ikisi de gülüyorlardı. Ben ise, hayatımda bir eve ilk defa giriyormuş gibi yavaşça seslendim:

— Demek ben bu gece burada kalacağım?

Hristina kurumluş masayı gösterdi ve:

— Bu masaya otur ve bütün geçmişi unut. Hem de bu gece burada bulunduğuna bakılırsa şansın var. Çünkü bu ekmeği ve bu yemekleri bir daha göreceğimiz yok gibi. Son ziyafetimizde senin de bulunduğuna çok memnunuz.

Hamamcıyı da yemeğe davet etti. Fakat o:

— Teşekkür ederim dedi. Ben evime gideceğim. Allah bizi korusun. Sen de delikanlı, yolun açık olsun. Şu parayı da al, belki lâzım olur. Senin vaziyetin müşküldür; ne kadar paran olsa azdır.

Ve elini cebinden çıkararak 500 drahmilik bir banknot uzattı. Almak istemedim fakat o ısrar edince aldım. Beni yanaklarımdan öptü, uğurladı ve gitti. İki kadın bu manzara karşısında kendilerini tutamıyarak ağlıyorlardı. Sonra gözlerini silip masaya oturdular ve yemeğe başladık. Büyük bir iiştiha ile karnımı doyurdum ve benim için hazırlanan yatağa hemen uzandım.

Sabahleyin uçak seslerile uyandım. Pencereden baktım. Bunlar Alman uçakları idi ve pek alçaktan uçuyorlardı. Yollar Alman askerlerile doluydu. Motosiklet sesleri hâlâ duyuluyordu. Bu esnada on kadar Yunan askeri, üç Almanın refakatinde bulunduğum evin önünden geçtiler. Bunlar herhalde esirler kampına sevkediliyorlardı. Yüzlerinde yorgunluk fakat gurur ve ümit görünüyordu. Zira bunlar, vazifelerini ifa etmiş birer kahramandı.

Bu sırada odanın kapısı vuruldu:

— Yatıyor musunuz?

Bu Diamandonun sesiydi:

— Hayır, şimdi giyiniyorum.

Birazdan kahvaltımı Hristina getirdi:

— İyi uyudun mu?

— Fevkalâde. Eğer bu uçakların sesleri beni uyandırmasalardı, kolay kolay uyanmıyacaktım doğrusu.

— Biz de öyle. Fakat saat sekizi geçiyor.

— Ne acı bir uyanış, değil mi? Evvelden bizim uçaklarımız uçarlarken şimdi bu esaretçi makineler mavi göklerimizi bulandırıyorlar.

Hristina, gözlerini Arnavutlukta maktul düşen ağabeysinin duvarda asılı fotografına dikmişti. Bu vaziyetini bozmadan:

— Medeniyet! diye mırıldandı.

— Evet. Medeniyet. Ne güzel bir kelime halbuki ne acı bir mâna, değil mi?

Genç kadın gözlerini bana çevirdi. Sağ elini saçlarıma koydu ve:

— Talihin varmış yine... Şimdi sütünü iç. Ben yanımızdaki bakkalın evine kadar gideceğim, çabuk döneceğim. Sakın dışarı çıkma. Ben gelinceye kadar Diamando ile konuş, kâğıt oyna; vakit geçir olmaz mı?

Bu sözlerden sonra başına siyah ipekli bir mendil bağlıyarak sokağa çıktı.

Odada yalnız kalınca, pencereden dışarıyı seyretmeğe ve aynı zamanda muhtelif plânlar kurmağa başladım. Birdenbire arkamdan kulağıma doğru Diamandonun ince sesini işittim:

— İşte buldum.

— Neyi buldunuz?

— Haritayı.

— A, evet. Unutmuştum; teşekkür ederim. Demek sabahtanberi bunu arıyordunuz, onun için ortada yoktunuz?

— Evet. Dün akşam bana, size bir garbî Trakya haritası bulmanı söylememiş miydiniz?

— Doğru. Teşekkür ederim. Bu yararlığınızı unutmıyacağım. *(Devam edecek)*

Kahve fiyatlarına 7,5 kuruş zam edildi

Şeker fiyatının arttırılması üzerine gazino ve kahvehane sahipleri sattıkları çay ve kahve gibi şekerli maddelere zam yapılması için belediyeye müracaat etmişlerdir. Kahveciler çay ve kahve başına 8-10 kuruş zam istemişlerdir. Belediye İktisat Müdürlüğünün yaptığı hesaplar neticesinde çay ve kahve fiyatlarına yeniden 7,5 kuruş ilâvesi muvafık görülmüştür.

Mahallebici gibi diğer esnaf için de hesaplar yapıldıktan sonra yapılacak yeni zamlar için Daimî Encümene teklifte bulunulacaktır.

Bundan başka kahvelerde oyunlara şadece üzüm, fındık gibi maddelerin verilmesi hakkında da Daimî Encümene Belediye İktisat Müdürlüğünce ayrı bir teklif yapılacaktır.

Okuyucu Diyor ki:

İstanbul halkı için eğlence yeri

Bir okuyucumuz matbaamıza gelerek aşağıdaki temennide bulunmuştur:

«Eğlence yerlerinin yakında erken kapatılacağı tahakkuk ettiği zaman bizim gibi İstanbul cihetinde oturanlar artık eğlenmek ihtiyacından mahrum kalacaklardır. Çalışmak kadar eğlenmek de bir ihtiyaç olduğuna göre bu fırsattan istifade ederek meselâ Sirkeci gibi İstanbulun kalabalık semtlerinde dinlenilebilecek sazlı müesseselerin açılması lâzımdır. Bu takdirde İstanbul civarı halkı artık Beyoğluna geçmek ihtiyacını duymıyacakları için tramvayların kalabalığı da nisbeten önlenmiş olacaktır.»

Halka kömür tevziatı

Memurlara yapılan tevziat bitmek üzere

Etibank kömür tevzi müessesesi tarafından memurlara yapılmakta olan kömür tevziatı sona ermektedir.

Kış mevsiminin gelmesi dolayısiyle halka yapılacak kömür tevziatına bir an evvel başlanması maksadiyle bu arada mütekaitlere de kömür tevziatı başlamış bulunmaktadır. Haber aldığımıza göre gerek memur ve gerekse mütekaitlere yapılmakta olan tevziat ay sonuna kadar devam edecek ve bunu müteakıp evelce beyanname verip müessese tarafından sıra numarası alıp henüz istihkakını almıyan vatandaşlara tevziat yapılacaktır. Diğer taraftan tevzi müessesesi mevcut kömür stoklarını korumak maksadiyle Havzadan kömür nakline yeni bir hız vermiş bulunmaktadır. İki vapur Kuruçeşme depolarına kömür boşaltmakta, diğer iki vapur da Havzada mühim miktarda kömür yüklemektedir.

Cüretkâr bir fırıncı yakalandı

Ekmek ununa meğer bakla unu karıştırıyormuş

Mahmutpaşada Rastıkçı sokağında 10 numaralı fırının sahibi Andon oğlu Koço Bulazyeri; fırınında pişirdiği ekmeğin hamuruna bakla unu karıştırmak suçundan dün yakalanmış ve Millî Korunma müddeiumumiliğince sorgusunu müteakıp tevkif olunmuştur.

Yapılan tahkikattan anlaşıldığına göre: Bu Yunanlı Koço; fırını civarında, bakkal Abbas Haveri'nin dükkânına bakla unlarını saklıyor ve oradan fırınına getiriyordu.

Bu suretle yalnız ekmek vasfı bozulmakla kalmamakta ve karnesiz ve bittabi yüksek fiyatla satışa imkân bulunmaktadır.

Zabıta tahkikatının seyrine göre Abbas Haverî maznun olarak getirilmiş ise de müddeiumumilik tahkikatında gayet sarih ifadede bulunarak suç delili vermiştir. Koço mevkuftur. Tahkikata devam olunmaktadır.

Yine Arnavutköyünde fırıncılık yapan Yani Anastas da fazla fiyatla ekmek sattığından yakalanarak hakkında Millî Korunma mahkemesi tarafından tahkikata başlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Mantar ayakkabılar

En ziyade aşk ceryanına mani olduğu için kadınların hoşuna gidiyormuş

Şehrin içinden

On senedir tamir yüzü görmemiş yamrı yumru caddenin üstünde büsbütün aksayıp seke seke yürüyorlar. Bir tanesi esmer güzeli bir kızcağız; oldukça da şirin. Bekliyeni varmış. Hemen bir delikanlı esmer kızı önledi:

— Amma da attın ha! Yaz günü hiç Adada bugünkü kadar üşünür mü?

— Vay kokmuş vay. Senin üstüne ne elzem. Arkadaşımla konuşuyorum. Ben balık meraklısıyım anlıyor musun sen? Kışın da adaya giderim. Öyle her balığı yemem. nilüfer (lüfer demek istiyor herhalde) balığı yerim yalnız, o da taze olmak şartile.. İşte arada bir böyle balık avlamak için Adaya giderim. Hem sen yoluna çekilecek misin bakayım.

— Gene birden parlama canım. Ada kim, sen kim. Acaba ömründe Adanın vapur iskelesini bir kere olsun gördün mü? Bir de utanmadan yanındakine; "Bir kere de geçen sene böyle Adada üşümüştüm.. diyorsun. Hem Adada lüfer balığı ne arar.. onun ismini de doğru düzüst becerebilsen bari.

— Ayol sen belâ mısın, yoksa yol kesen haydut musun? Bizi caddenin üzerinde ne tutuyorsun böyle.

— Ben tutmuyorum, herhalde size karşı duyduğum sevginin tesirile yerinizden kıpırdayamıyorsunuzdur.

— Vay miskin var, kala kala senin aşkına mı kaldım. Hem sen kendini Mazhar Osmana bir iyice muayene ettir. Hiç mantardan cereyan geçer mi imiş?

— Adadan lüfer geçtikten sonra. Hem...

Âşık delikanlının lâfı yarıda kaldı. Telâşlı telâşlı bir kocakarı aralarına girdi:

— Aman kızım daha hâlâ sokaklarda mısın. Koş eve.. Baban koca bir torik almış. Pişirmek için seni bekliyor. Sen hâlâ daha meydanlarda yoksun, o kadar kızdı ki.

— Senin üstüne ait mi? Ben eve istersem erken, istersem geç giderim. Hem sana bir şey söyliyeyim mi Zehra hanım teyze. Bir daha benimle böyle cadde ortasında konuşmak istersen hatırını kırarım doğrusu.

— Öyle öyle hanım teyze, torik balığı gibi; seninle konuşmak da küçük hanımın kibrine dokunur.

— Sen daha oralarda mısın miskin şaşkaloz.

— Elbet buralarda olacağım, kolunuzda olacak değilim ya.

Kimbilir neden bir sürü yüksek mertavaları yanındaki diğer kız arkadaşına anlatmak ihtiyacını duyan esmer kız hırsından ince dudaklarını kemiriyor, söyleyip söyliyeceğini şaşırıyordu.

Mahalle kahvesinden daha bir sürü insan bu bedava tiyatroyu seyretmek için dışarı fırlamıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu.

— Yok canım, bu mantar ayakkabılar mahsus gemi biçiminde yapılmış. Yağmur yağdığı zaman İstanbul sokaklarında yürümek imkânı kalmayınca kolaylıkla yüzülsün diye.

— Neyse çok şükür. Ben de oduncu Şaban ağanın kızına bir şey oldu sanmıştım. Ne bileyim ben, sanki ayağı burkulmuş gibi yürüyordu da. Demek aksaması ayakkabılarından imiş.

— Tabii öyle yürüyecek. Bak sana kızcağız kaptan köşküne çıkmış gibi ne kadar yükseklerde duruyor.

— Elbet te durur. Şu kâfir mantar ayakkabılardan hiç bir şey geçmiyor ki biraz da ayaklarının dibine bakabilsin.

— Delikanlının söylediğine göre aşk cereyanı bile geçmiyormuş bu insafsız mantarlardan. Tevekkeli değil kadınlar mantara basmağa başladıklarından beri Teşrinisani gibi soğumağa başladılar.

Serbest piyasaya çıkacak mallar

Yerli Mallar Pazarları ithal mallarından bir kısmını derhal serbest satışa arzedecektir.

Bir iki güne kadar satışa arzolunacak mallar arasında gömleklik kumaş, salaşpur ve Avrupa basması vardır.

İmkân olduğu takdirde bu nevi satışlara ileride de devam edilecektir. Diğer taraftan Sümerbank yerli mallar pazarları Gislâred şirketinden aldığı 5000 çift lâstiği tevzi etmektedir.

Bunlar şimdilik yalnız memurlara nüfus kâğıtlarının ibrazı mukabilinde 575 kuruşa satılmaktadır.

Kaloriferli Apartmanlar hakkında şikâyetler

Apartımanların kaloriferlerde kullanılacak kömür ihtiyaçlarının en az olarak üçte biri temin edildiği halde bazı apartıman sahipleri kömür almadıklarından bahisle kaloriferleri yakmamaktadırlar. Bu hal karşısında müşkül vaziyette kalan kiracıların müracaatı üzerine yapılan tahkikatta bütün apartımanların yukarıda kaydettiğimiz üzere en az üçte bir nisbetinde kömürlerini aldıkları tahakkuk etmiştir. Bu kabil apartıman sahipleri derhal şiddetle cezalandırılacaklardır.

İşçi yevmiyeleri arttırılacak

Ankaradan öğrenildiğine göre devlet fabrika ve müesseselerinde çalışan işçilerin yevmiyelerine bir miktar zam yapılması hakkında tetkikler yapılmaktadır.

Diğer hususî müesseselerde çalışan işçilerin de yevmiyelerine zam yapılması için kanunî müeyyideler konulacaktır.

Yeni tramvay seferleri iyi netice verdi

Tramvay ara duraklarının kaldırılmasından beklenen faydalar yavaş yavaş kendisini hissettirmektedir.

Bu cümleden olarak eskiden her seferde görülen on on beş dakikalık rötarların önüne geçilmiştir. Şimdiki halde tramvaylar tam zamanında seferlerini yapabilmektedirler. İleride halk bu yeni usule tamamen alışınca seferlerde daha fazla sür'at temin edilebilecektir.

Altın ucuzluyor

Son bir hafta zarfında altın fiyatları sür'atle düşmektedir. Evvelki gün 3375 kuruşa satılan bir altın dün 3170 kuruşa kadar düşmüştür. Bir gram külçe altın 405 kuruştur.

Fakir halka parasız yiyecek tevzii

Aşhaneler 1 ilk Kânunda açılacak

Şehrimizde 16 bin fakire yemek tevzi edileceğini yazmıştık. Kızılay bu hayırlı teşebbüse bir an evvel başlanması hususunda çalışmalarına süratle devam etmektedir.

Bu münasebetle dün Kızılay reisleri ile aşhane ve ocak heyetleri reislerinin iştirakiyle Kızılay hanında aşevleri komitesi reisi B. Sadettinin riyaseti altında fevkalâde bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda Partinin tesbit ettiği fukaranın aşevlerinden yemek alabilmeleri için kendilerine verilecek kuponların tevzi şekli ile günleri tayin edilmiştir. Buna göre pazar gününden itibaren açılacak ocak binalarında fukaraya yemek kuponalrı tevzi edilmeğe başlanacaktır ve bu kupon tevzi işi Kızılay reisleri ile aşhane memurları tarafından yapılacaktır.

Evvelce de yazdığımız gibi aşhanelerde 16 bin fakir halka her gün muntazaman sıcak yemek verilecektir. Aşevleri birincikânunun 1 inci gününden itibaren faaliyete geçmiş olacaktır.

Düşkün çocukları himaye

Bu gibi çocukların bakılacakları hususi müesseseler kuruluyor

Yurd dahilinde bulunan yersiz, yurdsuz ve himayesiz bir halde kalmış ve yaşlarile mütenasip olmıyacak işlerle uğraşan veya serseri bir halde dolaşan çocukların ıslâhı için esaslı tedbirler alınmakta olduğunu yazmıştık.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinin bütün vilâyetlere ve bu meyanda vilâyetimize gönderdiği bir emirde derhal faaliyete geçilmesi bildirilmiştir.

Yapılacak işe esas olmak üzere bu kabil çocukların kaç katagori dahilinde tasnifinin yapılabileceği hakkında vilâyette Vali muavini Ahmet Kınık'ın riyaseti altında Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı Doktor Fethi Vilâyet Maarif Müdürü, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürü doktor Şuayip ile Emniyet Müdürünün iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Dr. Fethinin hazırladığı bir rapor üzerinde bazı ufak tefek tadilât yapıldıktan sonra faaliyetin bu esaslar dahilinde devam etmesi takarrür etmiştir.

Polis teşkilâtı, Çocuk Esirgeme Kurumu ile Yalova, Adalar, Çatalca, Silivri, Şile ve Kartal kazaları hariç olmak üzere diğer 10 kaza maarif memurunun seçeceği öğretmenler işbirliği yapmak suretile bu çocukların tesbitine başlanmıştır.

Dünden itibaren muhtelif kazalar dahilinde bulunan 500 kadar bu kabil çocuklar üzerinde tetkikler yapılmıştır. Bu sahadaki mesai nihayet bulduktan sonra bu çocukları ıslâh maksadile Çocuk Bakım evleri, kreşler, ıslâhhaneler ve bu kabil çocukların ıslâhı için hususî bir müfredat takip eden mektepler açılacaktır.

Beyanname kaçağı Şeker saklıyanlar

Beyanname kaçağı olarak şeker saklanması muhtemel olan yerlerde yapılan kontrollere devam edilmektedir. Yakalananların hem şekeri müsadere edilecek, hem de üç misli ceza alınarak Millî Korunma mahkemelerine verileceklerdir.

Bir tavzih

Galata Yolcu Salonu yolcu karnesi tevzi şefi B. Fahriden aldığımız bir mektupta şöyle denmektedir:

"14 tarihli gazetenizin birinci sayfasında ekmek karneleri başlığı altında müfettiş Kadrinin Galata Yolcu Salonunda yaptığı teftişte karne suiistimali olduğu ilân edilmektedir.

Bu hususta, şefi bulunduğum bir müessese için zül olan bu ilândan benim şeref ve haysiyetimle ilgili olduğundan resmî makamlarda da teşebbüste bulunduğumdan böyle bir sahtekârlık olmadığını alenen ilân ederim."

YENİ SABAH — Böyle mühim bir mevkide vazife gören bir memurun bu gibi isnatlardan uzak olacak şekilde hareket etmiş olmasını [illegible] ancak memnun eder.

ANKARADAN

İktisadî devlet teşekkülleri

Yazan: Nasuhi Baydar

Memleketin, hele bugünkü otarşik durumunda, ne kadar büyük rolleri olduğu gittikçe anlaşılan iktisadî devlet teşekküllerinin umumî heyeti pazartesi günü, Başvekil adına Maliye Vekilinin reisliğinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde toplandı.

İktisadî devlet teşekkülleri, yani:

Ziraat grubu: Devlet ziraat işletmeleri, Ziraat Bankası ile buna bağlı müesseseler;

Sanayi grubu: Sümerbank ve bu bankanın kontrolü altındaki bütün teşekküller;

Maden grubu: Etibankla idaresindeki kurumlar.

Vücuda getirildikleri günlerden itibaren memleketimiz iktisadi bünyesinin belirip gelişmesinde gerçekten hayırlı hizmetler görmüşlerdir.

1930 - 31 buhranından sonra Londrada toplanmış olan iktisat konferansında ham madde memleketleri hakkında bir büyük devletin murahhası tarafından ileri sürülmüş olan "bu memleketlerin sanayileşmesine mani olmak lâzımdır" mealindeki teklifi hatırlanacak olursa birinci ve ikinci beş yıllık sanayileşme plânlarımızın, bütün engellere rağmen, tahakkuk ettirebilmiş olduğumuz kısımları, ikinci cihan harbinde bizi daha ne kadar şiddetli olabilecek sıkıntılardan kurtarmıştır, anlaşılır. Meselâ, günün mevzuu olan şekeri ele alırsak, 1914 de okkası (1281 gramı) 250 kuruş olan ve büyük harbin üçüncü senesinde ortadan âdeta tamamiyle çekilmekle beraber kara pazarda 350 - 400 kuruşa kadar (kıymet ölçüsü altın ve bir altın da o zaman dört kâğıt idi) satılan bu maddenin, münhasıran yabancı memleketlerden getirilmesinden dolayı, bire kırk nisbetinde bir fiyat yükselişi kaydetmiş olduğunu tesbit ederiz.

Bugün Türkiyede pamuklu, yünlü ve ipekli kumaşların yokluğu hissedilmiyor ve herkes az çok giyinebiliyorsa, bunu devlet fabrikalarının gece gündüz çalışarak kumaş dokumakta olmalarına borçlu bulunuyoruz. Asker kaputlarından palto dikip sırtlarına geçirmiş oldukları o zamanki İstanbul hanımları unutmuş olabilirler mi? Ve hanginiz unutabilir ki saatte yirmi - yirmi beş kilometre sür'atle ilerleyen Bağdat demiryolu trenleri, güzergâhtaki ormanları yaka yaka memleketi ormansızlaştırmışlardı?

Bunlar hafızaları tazeliyecek, bir iki maddî misaldir. İktisadî devlet teşekkülleri ile medeniyet yolunda ne kadar ilerlemiş olduğumuzu şimdiki, kendimize yettiğimizin umumî hacmi ile kıyaslıyabiliriz. Bu kıyası yapabilecek olanlar ise geçen büyük harp ile millî mücadele ve ikinci cihan harbi günlerini yaşamış olanlardır. Unutanlara ve eski sıkıntıların acısını tatmamış olanlara o zamanki gazeteleri ve 1919 danberi neşredilen "Harp hatıraları" nı gözden geçirmelerini tavsiye ederiz.

Fakat asıl mevzuumuz bu değil, devlet iktisadi teşekküllerinin umumî heyetinin güç vazifesidir. Heyetin toplantıları bir aydan fazla sürecek ve teşekküllerle yüksek murakabe heyetinin raporları hususî komisyonlarda ve umumî heyette tetkik olunacaktır. Umumî heyetten başlıca dileğimiz, iktisadî teşekküllerin ham ve tali madde tedarikinde, makinelerini yıpratmaktan koruyup yenilerini celp veya imalde, yetişmiş işçilerini muhafazada, maliyet fiyatlarını zamanın imkânlariyle telife çalışarak asgarî hadde indirmekte, mamullerini doğrudan doğruya halka gidecek surette dağıtmakta lâzım gelen tedbirleri arayıp bularak tavsiye etmesidir.

Nasuhi BAYDAR

TAKVİM

Kasım 11 GÜN 322 Ay 11

1361 ZÜLKADE 9	18 2ci. Teş. 1942	1358 2 inci teş 5

ÇARŞAMBA

2,02	7.10	9.44	Ezani
7.51	12.59	15.33	Vasati
7.58	12,59	15.34	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

EBU ALİ SİNA

Yazan: M. Zeki Korgunal — Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

No. 73

— Ben o esrarengiz adamın kim olduğunu da biliyorum.

— Biliyor musun?

— Hem de çok iyi biliyorum. Fakat söyliyemem. Çünkü buna mezun değilim. Söylediğim takdirde sevgilimle ebediyen buluşamıyacağıma inanıyorum.

— Haklısın güzel kız! Benden hakikati saklamadığın için sana teşekkür etmeyi bir borç bilirim. O esrarengiz adamın kim olduğunu meydana çıkarmak vazifesi bana düşüyor. Yalnız bu hususta senden biraz yardım görmeğe ihtiyacım var.

— Benden ne gibi yardım bekliyorsun?

— Benim hakkımda tabiî müsbet bir fikrin vardır. Kim olduğumu sana her halde anlatmışlardır. Bana ilmi simya üstadı Ebülharis derler.

— Tekrarlamağa lüzum yok. Hepsini biliyorum.

— O halde dikkat et. İşte koynumdan bir keçe parçası çıkardım. Bunun hemen şimdi bir şahin olacağını hayretle göreceksin. Dikkat!.., Bir..... İki..... Üç..... Al sana şahin..... Bak ne güzel, ne heybetli, ne asil bir kuş...

Şemsicihan, âdi bir keçe parçasının gerçekten bir şahin olduğunu görerek hayret etti. Karşısındaki çirkin herifin hakikaten bir ilmi simya üstadı olduğuna inandı.

Ebülharis, koluna konan şahini bacaklarından tutup hâlâ hayret içinde yüzen Şemsicihana uzattı:

— Güzel kız! Bu şahini al; daima kolunda tut ve üzerine bir şal örterek görünmesine mani ol. Ne vakit ki seni buradan götürürler, dükkândan içeri sokarlar...

Şemsicihan, Ebülharisin sözünü kesti:

— Ne vakit ki beni buradan götürürler, dükkândan içeri sokarlar... Sonra... Sonra ne olacak?..

— Sonrası kolay, gayet kolay. Dükkâna girer girmez bu şahini salıvereceksin.

— Evet...

— Şahin, serbest kalır kalmaz, gizli bir el tarafından idare edilen kıldan ince, kılıçtan keskin bir satır olur ve seni götüren esrarengiz adamın başını gövdesinden ayırır.

Şemsicihan, uzun bir kahkaha savurmaktan kendisini alamadı:

— Sözünü tutacağım ya Ebülharis! Amma dediğin olmazsa daha çok güleceğim. Başka bir diyeceğin var mı?

— Farzet ki şahinim satır olup o esrarengiz adamın başını gövdesinden ayırmadı...

— Şahinin satır olmıyacağına ben eminim. Çünkü o esrarengiz adam da mukabil tedbir almayı bilen bir hüner sahibidir.

— Bu takdirde, orada yiyeceğin yemeklerden birer parça alıp koynuna sokacaksın; döndüğün zaman bana vereceksin.

Ebülharisten hiç hoşlanmıyan Şemsicihan, bir kahkaha daha yükseltti:

— Olur, olur... Meselâ önüme çorba getirmişler... Ben de bundan bir avuç alıp koynuma sokmuşum... Aman ne ömür, ne ömür!...

Ebülharis, kendisi ile açıktan açığa alan eden Şemsicihanı dairesinde yalnız bırakıp Emirin yanına döndü. Şemsicihan tarafından hürmetle karşılanmış olduğunu kinayeli bir lisanla anlattıktan sonra:

— Emîr hazretleri, dedi. Artık endişeye mahal kalmadı. Sizin kadar benim de düşmanım olan o esrarengiz adamı meydana çıkarmak ve yalancı dünyadan sahici dünyaya yollamak için mükemmel bir plân hazırladım. Sevgili kızınız, kendisine iyice anlattığım bu plânı muvaffakıyetle tatbik edebilirse yüzde yüz muzaffer olacağız.

VIII

HAYAL SUKUTU

Ebu Ali Sina, safranlı kapı imtihanını muvaffakıyetle kazanmıştı. Kahire şehrinde ne kadar dükkân varsa, hepsinin kapısı üzerine safrana bulanmış aynı el işaretini koymakla düşman veya düşmanlarını ağır bir hezimete uğratmıştı. Bu büyük muvaffakıyetten sonra, Şemsicihanla helvacı güzelini daha serbest ve korkusuz olarak buluşturuyordu.

(Arkası var)

NAZİK DURUM

Şimalî Afrikanın zapt edilmesi müttefiklere ne gibi askerî faydalar temin eder?

(Baştarafı birincide)

Yarım adasının müdafaası fikri de, onu cenup doğuda bir çember tesisine sevketti. Arta kalan kıyılar; baş eğen Fransanın ve yeni rejimi Mihver yardımına borçlu bulunan İspanyanındı. Artık, doğudaki tehlikenin giderilmesine sıra gelmişti, nizamcılar, büyük ağırlık merkezleriyle oraya yöneldiler, amaca doğru yürüyorlar.

Yeni Anglo - Sakson teşebbüsü, her şeyden önce, Akdeniz hâkimiyetini istihdaf ediyor. Akdenizin Fransız kıyıları sembolik mukavemetlerden sonra Mihver düşmanları eline geçince, durum değişti ve bütün Fransanın ve deniz üslerinin işgali zaruretleri başgösterdi. Bugün, Akdenizin karşılıklı iki kıyısı iki hasım manzumesine mal edilmek üzeredir.

Fransız Şimalî Afrika ordularının Fransız topraklarını müdafaa edişleri bile Demokrasi sayesine hizmet edebilir. Kat'î muharebe, Trablus vahalarındadır ve taarruz orduları oraya müteveccihtirler.

Sicilya boğazı, Akdeniz emniyetinde önemli roller ifa etmiştir. O sebeple Eisenhauer ordusunun ilk ve yakın hedefini Bizerte teşkil etmektedir. Tunus hava üslerine indirmeler yapılırken, Müttefik hava kuvvetleri de oralara ateşler yağdırmaktadırlar. Vakıa, Girit hava yoluyla zaptedilmiş ve hava ordularının da zaferde en mühim âmil oldukları sanılmıştır. Fakat Mihverin bin emek ve fedakârlıkla beslediği ordu ağır kayıplara uğradıkktan sonra çekilmektedir. Havadan inen Kommandosların ise, varlıklarına göre başarılar gösterebilecekleri meçhul değildir. Giraud - Darlan, İspanya Fasına kadar bütün kıyılarda kontrol tesisini garanti etmektedir. O sebeple, çıkan Müttefik ordunun büyük kısmiyle Tunusta yer alan Mihver kuvetlerine yüklenmeleri kuvvetle muhtemeldir ve bu kuvvetlerin İtalyan sömürgesine ayak basmaları zamanı uzak olmasa gerek.

Korsika alınmış ve Sadinya, Sicilya garnizonları takviye edilmiştir. Akdeniz cenup kıyılarının ele geçirilmeleri, Müttefiklere şu faydaları temin eder:

A) Büyük hava kuvvetlerinin faaliyeti sayesinde seyrü sefer emniyeti,

B) Yakın Avrupa parçalarının dövülmesi,

C) Mihver deniz kuvvetlerinin hırpalanması,

D) Afrika ordularının yeni hedeflere tevecciühü,

E) Ortaşark durumunun emniyeti ve nihayet:

F) Avrupaya karşı geniş ölçüde bir taarruzun çıkarılması.

Mihver için doğurduğu zararlara gelince:

A) Bütün Avrupa cenup kıyılarında ve Akdeniz üslerinde yetesi kuvvetler ikamesi,

B) Hava taarruzlarına maruz kalması muhtemel bölgelerde pasif ve aktif tedbirler,

C) Hattâ önemli cephelerden kuvvet ayırdederek büyük teşebbüslerden feragat edilmesi,

F) Bütün Avrupa kıyılarının kontrol edilmesi mecburiyeti, müdafaa imkânlarını azaltabilir.

Muharebenin bir ağırlık merkezi de Akdenize intikal etmiştir. Bugün için, her iki taraftan birinin karşı yakaya atlaması güçtür. Ancak havalarda ve bu denizde geniş hareketler beklenebilir. Afrika topraklarının büyük hava taarruzlarından korkusu yoktur. Avrupanın yakın bölgeleri mamur şehirleriyle, sanat merkezleriyle, mühim tesisleriyle çok önemli hedefler verirler. İki tarafın da büyük hava kuvvetleri istihdam edeceği malûmdur ve yetesi meydanlar bu kuvvetlerin istihdamına imkân bırakacaktır.

Malta, çelik ve ateş yağmuru altında da, Tunusta kardeş birliklerle iş ortaklığı yapmak fırsatları bulmuştur. Akdenizin hemen bütün üsleri Mihverin elinderir. Bu üsler, her vaziyeti karşılamak üzere, ateşler püskürecek ve Akdeniz emniyetini gözde bulunduracaklardır. Afrikada yığınak yapan Müttefik orduların ilk hedefleri de bu üslerin kazanılmasıdır. Onun için, Akdeniz bundan böyle çok kanlı olaylara yeniden sahne olacak ve Kızılordunun ısrarla talep ettiği ikinci cephe rolü orada oynanacaktır.

Hariciye Vekili

— Baş tarafı 1 incide —

...selelere temas etti. Umumî Heyetçe derin bir alâka ve memnuniyetle dinlenen bu izahatı müteakip Hariciye Vekili sürekli alkışlar arasında kürsüyü terketti.

Bundan sonra Parti nizamnamesi mucibince her içtima senesi başında teşekkülü icap eden Grup Haysiyet Divanı seçimine başlanarak reylerin tasnifi neticesine intizaren ruznamenin üçüncü maddesini teşkil eden Diyarbakır mebusu Gl. Kâzım Sevüktekin'in Nafia Vekâletine tevcih etmiş olduğu takririn müzakeresine geçildi.

Bu takrire cevap veren Gl. Ali Fuat Cebesoy takrirde mevzubahs olan muhtelif meseleler hakkında Vekâletin noktai nazarını ve hazırlanmış olan inşaat projelerini etrafile izah ettikten sonra söz alan hatiplerin bu mevzua temas eden mülâhaza ve mütalealarını dinlenerek celseye nihayet verildi.

Ankara Haberleri

Harp ekonomisi bürosu umum müdürlük oluyor

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Ticaret Vekâleti harp ekonomisi bürosunu bir umum müdürlük şeklinde genişletmeğe ve evevlce iaşe müsteşarlığı tarafından görülen işlerin bu müdürlükçe ifasına karar vermiş ve bu maksatla yeni kararname projeleri hazırlamıştır.

Bu suretle 8-10 kişi olan büronun kadrosu 80 kişiye çıkarılacaktır. Bu umum müdürlüğe halen büronun müdürü olan Necdet Alkın tayin olunacaktır.

Maden ocakları işçilerinin vaziyeti

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Maden ocaklarında çalışan işçilerin bareme tâbi tutulmalarından şimdilik vaz geçilmiştir. Ancak bu ocaklarda çalışan teknisyenlerin bareme tâbi tutulmaları muvafık görülmüş ve bu hususta bir kanun projesi hazırlanmağa başlanmıştır.

Göz taşı ithali

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Maliyet fiyatından aşağı olmamak şartiyle müstahsile tevzi olunmak üzere hariçten göztaşı ithali için İzmir üzüm ve incir tarım kooperatifine bir milyon liraya kadar mütedavil sermaye verilmesi ve yine aynı şartla kükürt ithali için Etibanka 625 bin liralık mütedavil sermaye verilmesi Vekiller Heyetince kabul edilmiştir.

Bir değirmende bulunan kaçak un meselesi

(Baştarafı 1 incide)

"Yeni Sabah Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne:

Gazetenizin 24 Birinciteşrin 942 tarihli nüshasının birinci sayfasında (Bu ne ihmal) başlığı altında çıkan yazı üzerine yapılan incelemede bu hususta ki evrakın Beyoğlu Kaymakamlığından 30/7/942 tarihinde İstanbul Vilâyetine gönderildiği ve buradan da 31/7/942 tarih ve 2966 sayı ile Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul şubesi müdürlüğüne tevdi edildiği anlaşılmıştır.

Binaenaleyh, iddia edildiği veçhile bu evrak üzerinde Beyoğlu Kaymakamlığının birgûna ihmali bulunmadığından keyfiyetin bu suretle tavzihini rica ederim.

İstanbul Valisi Y.
AHMET KINIK

Balkanlarda yeni mukavemetler

Londra 17 (A.A.) — Müttefiklerin şimal Afrika muvaffakiyetinden sonra Orta Avrupa ve Balkanlarda Mihvere karşı mukavemet artmıştır. Yugoslavyada Mihailoviç müfrezelerinden ayri olarak faaliyette bulunan on onbeş bin çeteci iki mıntakayı işgal etmiştir. Karadağlılar Tivat boğazının medhalindeki deniz üssünden karaya çıkarak liman tesislerini tahrip ettikten sonra çekilip gitmişlerdir. Slovakyada yeniden grevler çıkmıştır. İşçiler Almanyaya gitmemektedirler. Macar kıtalarının işgali altında bulunan Karpatların merkezi Uzhorod'da 25 rehine kurşuna dizilmiştir.

SON HABERLER

Pasifik denizinde bir Amerikan zaferi

— Baş tarafı 1 incide —

larak, 1 zırhlı, 3 ağır ve 2 hafif kruvazör, 5 muhrip ve 8 taşıt gemisi kaybetmişlerdir. Bir zırhlı ve 6 düşman muhribi hasara uğratılmıştır. Bundan başka 4 düşman gemisi de tahrip olunmuştur. Bunların kaybolduklarına muhakkak nazariyle bakılabilir.

13/14 ve 15 Sonteşrin günlerinde Amerikan deniz kuvvetlerinin bildirilen kayıpları batmış olarak iki hafif kruvazörle altı muhriptir. Gerekli tafsilât elde edilince mürettebatın ailelerine telgrafla haber verilecektir.

Harekâtın bilânçosu

Vaşington, 17 (A.A.) — Geçen hafta sonunda Amerikan filosu, Jutland muharebesindenberi yapılan en büyük deniz savaşını kazanmıştır. Japonlar Salomon adalarında kaybettikleri mevzilerini tekrar elde etmek için üçüncü ve en cüretkâr teşebbüslerini yapmışlarsa da tevil götürmiyecek şekilde yenilmişlerdir.

Resmî olmamakla beraber, her Japon taşıt gemisinin 3 ilâ 5 bin asker taşıdığına göre, Japonların 25 ilâ 30 bin kişi kaybettikleri tahmin olunuyor. Salomon adaları seferi şimdiye kadar Japonlara, batırılan 35 ve hasara uğratılan 72 gemiye mal olmuş bulunurken, Amerikalıların yalnız 24 gemileri batırılmış ve 4 gemileri de hasara uğratılmıştır.

Japonlar Çekiliyor

Mac Arthur umumî karargâhından, 17 (A.A.) — General Mac Arthur, Japonları Yeni Ginede Buna'daki istilâ üslerinden atmak üzere ilerleyen Müttefik kuvvetlerin harekâtını şahsen idare için harp sahasına gitmiştir. Müttefik kuvvetler gitgide daha fazla sıkıştırmak suretiyle batı ve cenuptan Buna'yı kuşatmaktadır. Düşman çekilmeğe devam etmektedir.

Arap saçı

(Baştarafı 1 incide)

kontrolü altında kıvranmakta olan Mareşali müstevlilere karşı çok nazik bir hale soktuğu için Mareşal da Vichy'den tekrar radyoda beyanatta bulunarak Amiral Darlanın vazifesine ihanet ettiğini ve şahsen kendisine de iftira eylemekte bulunduğunu söyliyerek Şimalî Afrikadaki bütün Fransız kuvvetlerinin fiilî başkumandanı kendisi olduğunu ve Amirale itaat edilmemek icabettiğini subay ve erlere ilân etmiştir. Ayrıca Mareşal kendisinin herhangi bir cebir ve tazyik karşısında boyun eğecek tıynette bir asker olmadığını da ilâve eylemektedir. General Giraud ise Mareşale göre kaçmamak ve siyasî veya askerî teşebbüslerde bulunmamak üzere askerî şeref üzerine verdiği sözü tutmayan bir haindir.

Afrikadaki Darlan - Giraud teşekkülünü Vichy kadar Londradaki De Gaulle de iyi bir gözle görmemekte ve her türlü işbirliğini nefyetmektedir.Bu şartlar içinde Fransanın ayrı ayrı üç teşekkülü şu dakikada faaliyette bulunuyor demektir. Halbuki çok iyi hatırlardadır ki daha (1940) Haziranında Fransa mütareke istiyerek Mareşal Pétain işbaşına geldiği vakit Londrada daha o günlerde faaliyetine başlıyan De Gaulle için açıkça demişti ki "Bir Fransayı kimse ikiye bölemiyecektir". Pétain'in bu kehaneti tamamiyle vakıalara aykırı olmuştur. İhtiyar askerin ikiye ayrılamaz dediği Fransa bugün üçe, dörde, belki yarın kimbilir kaça ayrılmış bulunacaktır. Mareşalın düşmanla uzlaşma veya işbirliği yapma politikası işte bütün memleketi böyle parçalamıştır ve Fransa gibi büyük devlet bir Arap saçı manzarası almıştır.

Siyasette yanlış bir politikanın tesirleri böyle zamanla acınacak bir şekilde gelişmekte devam eder. Fransanın manzarası hakikaten ibret ile seyredilecek bir durumdadır. Muharebe içinde birliğini kaybeden milletlerin hali nasıl daha iyi olabilir?

YENİ SABAH

Rus cephesinde Alman zayiatı

İsveç menbaları Alman zayiatının mühim olduğunu bildiriyorlar

Stokholm 17 (A.A.) — Stalingrad'ta yağmur, Kafkasyada kar ve bütün yollarda soğuk ve çamur doğu cephesinde umumi yet itibarile Alman harekâtını felce uğratmaktadır. Tebliğlerde geçen adlar daima aynıdır. Stalingrad, Nalçik'in cenup doğusu, Tuapse'nin şimal doğusu, bu üç kesimde cereyan eden savaşlar artık bir muharebe değil, bir çarpışmadır ve bu çarpışmalara daima bir tabur veya en fazlası bir alay iştirak etmektedir. Tebliğler şimdi bir yıl danberi sükûnet içinde olmasına rağmen Finlandiya cephesi hakkında Fin umumî karargâhı tarafından neşredilen tebliğlere benziyor.

Tebliğlerde biraz değişiklik olmak üzere Moskova dün son günler veya haftalar içindeki Alman kayıpları hakkında malûmat vermiştir. Tuapse'nin şimalinde üç hafta içinde 15.000 Alman ve Rumen ölmüştür. Nalçik yakınındaki Alman kayıpları 12.000 ölü ve yaralıdır. Stalingradda Pazartesi günü 1600 ölü sayılmıştır.

Sanayi mahallesi kenarlarındaki Alman hücumları tamamile kesilmiş görünüyor. Yeniden yalnız temizleme ve devriye harekâtından bahsedilmeğe başlanmıştır. Stalingratta kapanmış olan askerler şimdi dövüşmekten ziyade kışlık karargâhlarını tanzimle meşguldür.

Moskova 17 (A.A.) — Stalingrada karşı yaptıkları beş günlük taarruzda Almanlar, yalnız ölü olarak 3000 kişi kaybetmişlerdir. Düzinelerle tankları da tahrip edilmiştir. Bu taarruz, son 24 saat içinde kesilmiştir. Sovyet garnizonu bundan üç gün evvel Almanlar tarafından işgal edilmiş olan cenup sanayi çevresindeki mevzileri geri almıştır. Almanların Stalingrad - da uğradıkları mağlûbiyet, Kafkaslarda her iki cepheye de tesir etmiştir.

Kızıl Yıldız gazetesi, Almanların yeniden gafil avlandıklarını ve ince yaz üniformasile çarpışan asker miktarının çok olduğunu yazmaktadır.

Zeytinyağ ve Mısır hakkında iki tebliğ

(Baştarafı 1 incide)

Hakikî ve hükmî şahıslar tarafından bu hususta verileceği kararnamede zikredilen beyannameler her ay sonu vaziyetlerine göre müteakip ayın ilk 15 günü zarfında mahallin en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde tevdi edilecektir.

Valilikler tophyacakları beyannameleri aşağıda gösterilen birliklere göndeerceklerdir.

Balıkesir vilâyetinin Susığırlık, Bandırma, Erdek ve Gönen kazalariyle Bursa, Kocaeli, Bilecik, Çanakkale vilâyetleri, merkezi Bursada bulunan Bursa tarım satış kooperatifleri birliğine.

Balıkesir vilâyetinin yukarıda zikredilen mıntakaları haricinde kalan mıntakalariyle alelûmum Garbi Anadolu mıntakasına ait beyannameler, merkezi İzmirde bulunan İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğine.

İstanbul, Tekirdağ, Gelibolu, Edirne, Kırklareli vilâyetleri, merkezi İstanbulda bulunan ticaret ofisi umum müdürlüğüne.

Seyhan, İçel, Hatay vilâyetleri, merkezi Adanada bulunan pamuk tarım satış kooperatifleri birliğine.

Gaziantep, Urfa, Maraş vilâyetleri, merkezi Gaziantepte bulunan fıstık tarım satış kooperatifleri birliğine.

Bütün bu mıntakalar haricinde kalan diğer mıntakaların beyannameleri de İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğine gönderilecektir.

Mübayaa mevzuunu teşkil eden miktardaki nebatî yağlar, beyannamelerin valilikler tarafından bu birliklere tevdi edildiği tarihten itibaren 20 gün müddetle istihsali yapanların ve imal edenlerin emanetleri ve mesuliyetleri altında ve kendilerine ait depo, ambar vesair elverişli yerlerde muhafaza edilecektir. Tesellüm keyfiyeti bu müddetten sonra vukubulduğu takdirde karar hükümlerine göre bunlara ayrıca bir depo ücreti de verilebilecektir.

İstihsal olunan ve tasir edilen nebatî yağları alâkadarlar, müteamil asidite derecelerine göre ve birbirine karıştırmaksızın, kendi malları gibi ayrı kaplara koyacaklardır.

Bu suretle hükûmetin değer fiyatları mukabilinde satın alacağı yüzde 15 lerin bedeline mukabil İzmir incir ve üzüm satış kooperatifleri birliğine lüzumlu tahsisat verilmiştir.

Millî müdafaa ile memurlar aileleri ihtiyacına tahsis edilmek üzere muamele vergisi karşılığı olarak hükûmete aynen teslim edilecek yüzde 12,5 larla bedeli mukabilinde satın alınacak yüzde 15 nebatî yağları, bu işle vazifelendirilen İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliği ile buna yardımcı olarak çalışacak diğer birlikler üç sınıfa ayırarak muameleye tâbi tutulacaklardır.

Birinci kısım:

Yemeklik olarak doğrudan doğruya kullanılabilen yağlardır. Bunlar tesellüm edildikçe hemen tenekelere ve diğer kaplara alınarak sevke hazır bulundurulacaktır.

İkinci kısım:

Tasfiyesi lâzım gelen yağlardır. Bunlar da tasfiyeyi müteakip kaplara konarak hazırlanacaktır.

Üçüncü kısım:

Yüksek asitli yağlar olup bunlar kısa zamanda sabuna tahvil edilmek üzere en yakın imalâthane ve fabrikalarla temasa geçilecektir.

Birlikler bu yağları muhafaza için şimdiden sabit depolar teminine çalışacaklar, ellerinde ve ticaret ofisinde mevcut bütün varilleri ve bidonları bu işe tahsis edeceklerdir. Bundan başka ticaret ofisinde ve ithalâtçıların ellerinde bulunan teneke levhaların ihtiyacı karşılayacak miktarı bu maksada tahsis edilmek üzere vazifeli birlikler emrine amade bulundurulacaktır.

Teneke kapların lehimlenmesi için de icabı kadar kalay ticaret ofisinden temin olunmuştur.

Mısır Mübayaası Hakkında Tamim

Ankara, 17 (A.A.) — Ticaret Vekâleti valiliklere bir tamim göndererek, yaş mısırların muhafazasındaki imkânsızlık dolayısiyle müstahsilin, borçlandırıldığı mısır mahsulünü kuruttuktan sonra getirmesinin lâzım geldiğini, yaş olarak getirilecek mısırların alınmamasını, bunun için de alım müddetlerinin uzatıldığını bildirmiştir.

Bu tamime nazaran, mısır mahsulünü yeniden tesbit edilen alım müddetleri bakımından valilikler üç gruba ayrılmıştır:

Birinci gruptaki:

Urfa, Tekirdağ, Muğla, Mardin, Manisa, Maraş, Kırklareli, İstanbul, İzmir, İçel, Seyhan, Hatay, Gaziantep, Diyarbakır, Bilecik, Aydın, Afyon, Ağrı, Bitlis, Bingöl, Burdur, Çankırı, Çorum, Elâzığ, Erzincan, Erzurum Eskişehir, Gümüşhane, Isparta, Hakkâri, Kars, Kayseri, Kırşehir, Konya, Kütahya, Malatya, Muş, Niğde, Siirt, Sivas, Tokat, Tunceli, Van, Yozgat Ankara vilâyetlerinde alım müddetleri Birincikânun 1942 sonuna kadar.

İkinci gruptaki:

Çoruh, Trabzon, Rize, Ordu, Giresun, Antalya, vilâyetlerinde alım müddetleri İkincikânun 1943 sonuna kadar.

Üçüncü gruptaki:

Zonguldak, Sinop, Samsun, Kastamonu, Kocaeli, Edirne, Çanakkale, Bursa, Bolu, Balıkesir, Amasya, Denizli vilâyetlerinde ise alım müddetleri Mart 1943 sonuna kadar uzatılmıştır.

Valilikler, yaş mısırları almıyacağını ve uzatılan müddetleri mıntakaları dahilinde ilân edeceklerdir.

Darlan meselesi

Bu husustaki dedikodular devam ediyor

Londra, 17 (A.A.) — Reuter: Şimalî Afrikada, Darlanın son vaziyeti üzerine hasıl olan karışık durum, General Eisenhower ile Vichy mümessilleri arasında her türlü anlaşmayı reddeden De Gaulle'ün beyanatı bir kat daha karıştırmıştır. İsmi açıkça zikredilmemekte ise de bu cümle Darlanı kastetmektedir.

Muhakkak olan bir şey varsa o da Amiral Darlanın Müttefikler başkomutanlığınca Şimalî Afrikadaki Fransız idaresinin başına geçirildiğidir. Bu sıfatla, Amiral Darlan işgal altındaki topraklarda dahilî emniyet bakımından emirler vermektedir.

Ancak Londra radyosunun ve Reuter'in askerî muharririnin de kaydettiği üzere bu karar umumî askerî hareketlere imkân vermek için hemen tesisi zarurî olan nizamı temin maksadiyle alınmış muvakkat bir karardır.

Alman kıtaları

Cenubî Rusyadan Balkanlara sevkediliyormuş

Stokholm, 17 (A.A.) — Britanova:

Hususi bir menbadan bildirildiğine göre cenubi Rusyada bulunan Alman kıtaları, tankları ve tayyareleri Bulgaristan ve Yunanistana sevkedilmektedir. Yunan limanlarında bulunan bütün gemilere el konmuştur. Pire açıklarında bir İtalyan filosunun bulunduğu söylenmektedir. Balkanlara gönderilen kıtaların büyük bir kısmını tanklar teşkil ettiği rivayet edilmektedir.

Bulgar ve Romen hava meydanlarına getirilen Alman tayyareleri galip bir ihtimalle Akdenizde faaliyette bulunmaktadırlar.

Almanlar Tunusta kıskaç içine alınıyor

— Baş tarafı 1 incide —

Rommel kuvvetleriyle karşılaşmak üzere Trablusgarp istikametinde ilerliyeceklerdir.

Vichy radyosunun bildirdiğine göre iki saffıharp gemisi, 4 kruvazör ve 9 muhripten mürekkep kuvvetli bir Müttefik deniz filosu Akdeniz istikametinde Cebelüttarıktan hareket etmiştir. Aynı radyoya göre 36 şlep, 5 nakliye gemisi ve iki hastahane gemisi harp gemilerinin himayesinde Cebelüttarık'a gelmiştir.

Alman telgraflarda Birleşik Amerika paraşütçülerinin Tunus varoşlarında şiddetle çarpıştıkları bildirilmektedir.

Tunustaki Alman Kumandanı

Roma 17 (A.A.) — Stefani ajansının Tunustan öğrendiğine göre Tunustaki Mihver kuvvetleri başkumandanı General Nehring şimal Afrika halkına bir beyanname neşrederek mütecavizin bozduğu sulhü yeniden kurmak için yapılmakta olan savaşa iştirake davet etmiştir.

General Nehring, Libyada bir zırhlı tümene kumanda ediyordu ve Rommel'in başmuavini idi.

İki Amerikan Generali Öldü

Vaşington 17 (A.A.) — Harbiye Nazırlığı, şiddetli düşman ateşi altında 8 Sonteşrin günü Oran'a yapılan asker çıkartma hareketini idare eden tümgeneral George Marshall'in savaş meydanında öldüğünü ve general Bateman'ın 11 Sonteşrinde Cebelüttarıkta gemiden denize düşerek boğulduğunu bildirmektedir.

HER SABAH

Gevşeme yasak!...

Yazan: A. C. Saraçoğlu

Mısır'daki Rommel ordusunun mukavvadan yapılmış çocuk oyuncağı köşkler gibi ilk tazyikte çöküvermesi ve Şimalî Afrika'nın Müttefiklerin eline geçivermesi herkeste acayip bir haleti ruhiye yarattı: Zannediliyor ki harbin artık sonu gelmiştir ve çekilen ıstıraplar, mahrumiyetler birdenbire tarihe karışacaktır.

Vakıa Afrika zafer ve muvaffakıyetlerinin Afrika ve Akdenizdeki Mihver tahakkümüne korkunç bir darbe indirmiş olduğu doğrudur. Akdenizde Müttefiklerin hâkimiyeti yeniden ellerine almalarının İtalyayı pek zor bir duruma düşürmesi akla gelen ilk ihtimaldir. Bir kere İtalya harp harici olduktan sonra Almanyanın da, maceranın artık bir çıkmaza girmiş olduğunu takdir ederek bir uzlaşmaya yanaşması bile imkânsız telâkki edilmiyebilir. Ancak unutmamak icabeder ki akla mülâyim gelen bu ihtimallerin tahakkuku için haftalar, aylar ve hattâ yıllar geçebilir.

Binaenaleyh harbi şimdiden bitmiş sanmak lüzumundan fazla ümide kapılmak olur. Mahrumiyetlerle geçen uzun harp yılları içinde ise, yersiz ümitlere bel bağlayıp sonra o ümitlerin bir türlü tahakkuk edememesine şahit olmanın sinir mukavemeti bakımından çok harap edici tesirler yaptığı daha 1914 cihan harbinde sabit olmuş bir hakikattir.

Bizim kanaatimizce son olaylar karşısında harp faciasının son perdesinin oynanmakta olduğunu ümit ettiren emareler mevcut bulunmakla beraber hemen sulhun arifesinde imişiz gibi gevşemek için hiç bir sebep yoktur. Bilâkis harp öyle bir safhaya dahil olmuştur ki artık akıl ve mantıktan, muhakemeden ziyade hisleri, fevrî hareketleri ve beklenmedik aksülâmelleri hesaba katmak gerektir. Hele en büyüğümüzün, aziz Millî Şefimizin "Harbe en yakın bulunduğumuz günleri yaşamakta olduğumuza" dair olan babaca irşatlarını kulaklarımıza küpe ederek kendimizi gevşekliğe kaptırmaktan çekinmeliyiz ve bilhassa unutmamalıyız ki yeşil çuhalı masa başına oturulup şu harptasfiye edilmeden ve barış kat'î surette tahakkuk etmeden millî uyanıklığımızı gevşetmek affedilmez bir ihtiyatsızlık olur.

Lâfın kısası: Parlak ihtimallere ve ümitlere kapılıp gevşeme yasaktır.

★

DÜZELTME:

Dünkü fıkramın son kısmı, tashih hatası olarak yanlış ve noksan bir şekilde çıkmıştır.

Bunu düzeltirken okuyucularımdan özür dilerim. fıkranın sonu şöyle olacaktı:

«Evvelki gün Bulgar harbiye nazırı Sofya askerî mezarlığında «Kahramanlar günü» münasebetile bir nutuk söyledi. Ve:

— Büyük Bulgar ülküsünün «hemen hemen» gerçekleştiğinden.. bahsetti.

Evet, artık niçin «tamamile» değil de daima «hemen hemen»?

Yoksa acaba Bulgar komşularımız bir hissi kablelvukula haydan gelenin huya gideceğinden mi korkuyorlar?»

A. C. S.

Yarın gece saat 21 den itibaren

SES Sinemasında en güzel SES

ZARAH LEANDER

Bu emsalsiz sesin bestelediği heyecanlı, hisli bir gönül macerası

EN BÜYÜK AŞKI

Gidenin arkasından dokülen gözyaşları...

Büyük Gala Gecesi

AŞK ŞARKILARI

Bu Süper Filmi

Kişe önlerinde kalabalığa meydan verilmemesi için gece seansları biletlerinin evvelden alınması rica olunur.

TELEFON : 49369

YAZAN: M. S. Karayel — TEFRİKA No 244

YÖRÜK ALİ

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Şopar, mağlûp olur olmaz meydandan kaçtı. Çünkü çok fena yenilmişti. Karı gibi sırtı aşağı ve hem de ayaktan çekerek vurmuştu. Abbas oralarda değildi. Sanki hiç bir şey yapmamış gibi idi. Galibiyet temennasını çaktı. Tebessüm ederek Çingenenin peşinden baktı.

Şoparın Çingeneleri berbat olmuşlardı. Sedaları, solukları kesilmişti. Çalık söyleniyordu:

— Allah, Allah!.. Ne yapacağız bu belâ ile?..

Abbas, meydanı terkedip yerine gitti. Güreşi çarçabuk bitirmişti. Diğer güreşen hasımlar da afallamıştı. Yörüğü, korku almıştı. Hayatında ilk olarak korkmuştu. Çünkü Sivaslı, oyun, maharet filân tanımıyordu. Zorla bozuyordu. Türkçede bir darbı mesel vardır: "Zor oyunu bozar". İşte Sivaslının zoru bu idi. Evet, zor oyunu bozar, tabiri yerindedir. Hattâ Çalık, Cazgıra:

— Usta! Zor oyunu bozar. Ne olacak?

Dediği zaman Cazgır:

— Bu, vallah Yörük için olmasa gerek... Evet, korkuludur. Lâkin ben, o kadar ümitsiz değilim... Arnavutoğlu, ne zorlar yenmiştir. Fakat oyunu, mahareti yine galip gelmiştir. Bu gibi güreşçilerin de zoru vardır. Bunlar çelik yay gibidirler.

Diyerek Çalığı, teselli etmiştir.

Okuyucularıma, burada Yörüğün babası hakkında biraz malûmat vereceğim. Bu, kısa bir güreş yazısı olacaktır. Yörüğün babasının ismi Çalık'tır. Bu, acayip bir türkçe isimdir. Acaba asıl ismi mi Çalık, yoksa asıl ismi var da Çalık ismi bir lâkap mıdır? Burasını bilmiyoruz. Kimse de bilmiyor. Ben, bu işe çok uğraştım. Fakat bir türlü tek bir hakikate vasıl olamadım. Sonra, tuhaf bir şey... Kel Aliçonun, Kavasoğlunun, hattâ Arnavutoğlunun birçok akrabaları çıktı. Bunlar yazılarıma cevap vererek sicillerinin noksan olan taraflarını tamamlamış oldular. Meselâ, Hergeleci İbrahim, Çolak Molla, Kara Ahmet gibi pehlivanlar, daha yakın tarihe ait olduğu için bunlar hakkında malûmat toplamak daha kolay oluyor. Fakat eskiler hakkında malûmat toplamak çok güçtür. Meselâ; Yörüğün her halde ustası yalnız babası değildir ve, Arnavutoğlunun da yarı ustalığı değildir. Muhakkak Yörük Alinin bir ustası vardı. Lâkin kimse bilmiyor. Babasının ismini dahi güç bulmuşumdur. Merhum Pomak Murat, Çalık olduğunu otuz beş sene evvel söylemişti. Ve, böyle not ederek almıştım. Fakat, evvelki gün bir tarihi tetkik yapıyordum. Eski padişahların sürgün avları hakkında malûmat çıkarıyordum. Bu arada Çalık ismine rastgeldim. Ve hayretler içinde kaldım. Bakınız 'Vak'a Nüvis tarihi Çalık'ı nasıl tarif ediyor:

"Çalık, bir nevi oturaktır. Fakat ulûfe almıyan sekban gönüllülerdir. Ulûfeye dahil değillerdir."

Bu, tarihin tarifi bana çok manalar verdi. Demek Yörüğün babasının ismi bir lâkaptır. Ve, sekban gönüllülerinden bir oturaktır. Yani bir emektar. İş bununla da kalmıyor. Öyle ise Yörüğün lâkabı da güreşte çok hızlı olduğundan ileri gelmiyor. Aslen Yörük olduğundan ve Yörük köylü olduğundan neşet ediyor. Pomak Murat merhum, Yörüğün, köyünü Yörük, olarak söylemişti. İsmi Alidir. Fakat Yörük lâkabının köyünden ziyade güreşte çok hızlı ve yörük olduğundan ileri geldiğini zannetmiştik. Şimdi ve, otuz beş, kırk sene sonra Çalık, kelimesinin tarih içinde manasını bulunca kördüğümü çözmüş bulunuyordum ve, akla da en yakını budur.

Yörük, aslen ne Pomaktır, ne de Deliormanlı... O, Lofçanın Ropsa nahiyesine tâbi Yörük köyündendir. Bu sebeple ona Yörük demişlerdir. Babasının sekban oluşu ve, sekban gönüllüsü olması da mühimdir. Çalık türkçedir. Ve tam türkçedir. Biz bile bazı şeylere çalık deriz. Tarihin dediği gibi ulûfedden vesair haklardan çalık bir oturaktır. Yani, yeniçeri oturağı, sipahi oturağı, cebeci oturağı, gurbay yemin oturağı ulûfeye ve emektar parasına dahildir. Çalık olanlara bu nevi para verilmiyor. Bunlar gönüllü oturağıdır. Yani kendi arzulariyle askere gidip muharebelere iştirak eden sekbanlardır. İşte Yörüğün babası da bu nevi Çalıklardandır. O halde Yörüğün babasının ismi Çalık değildir. Lâkabı Calıktır.

İşte okuyucularıma bunu arzetmiş oluyorum. Demek Yörük aynı zamanda bir asker evlâdıdır. Fakat Yörüğün hiç bir akrabası yok galiba... Bugüne kadar buna dair bir mektup bile almadım. Malûm ya.. Yörük, bundan seksen sene evvel gelmiş bir başpehlivandır.

Ben, yazılarımı daima hakikatlere istinat ettirmek isterim. Ve, mübalâğadan sakınırım. Benim yaptığım hakikatleri yazmaktır. Yalan, dolan ve uydurma malûmat vermek değildir. Ben, tarih yapmak istiyorum. Türk pehlivanlık tarihinin içyüzünü ve hakikatlerini ortaya koymak ahenesindeyim. Esasen Türk pehlivanlık tarihine ait o kadar çok ve bitmez tükenmez hâdiseler ve vakalar vardır ki, ayrıca yalan dolan ile vakalar, hâdiseler icat etmeğe lüzum yoktur. Hakikatleri yazmak bir muharririn bir ömrüne bile kifayet etmez. Ben, ölmezde yüz sene Türk pehlivanlarının hakikî menakibini yazmış olursam yine bitiremem. Bu bahis o kadar çok, o kadar heyecanlı, o kadar yığın halindedir ki, dediğim gibi bir ömür buna kifayet etmez. Yalan uydurmada mana yok. Ne kadar yalan yazsak, ne kadar uydursak, ne derece mübalâğada bulunsak hakikî Türk pehlivanlığının vak'a ve hâdiseleri kadar vekayii canlandıramayız. Hem vallah, hem billah canlandıramayız. Bu derece orijinal şeyleri yaratmak kabiliyetinde olamayız. Çünkü onların yaşattığı ve yarattığı menkibeleri bir İran efsanesi şeklinde yaratmağa imkân yoktur. Bakınız, kırk sene sonra Çalık, lâkabını nereden nereye bulmuş oldum. Merak edenler, Ata tarihinde Çalık lâkabını bulurlar. Eğer Ata tarihi yoksa, merhum Ahmet Rasim'in Osmanlı tarihinin faydalar kısmında bulabilirler. Üçüncü cilde bakınız.

Her ne hal ise, gelelim Yörüğün güreşine.. Yörük Ali, Künteciyi yavaş yavaş biçimine getirmeğe başlamıştı. Ali, hiç sabırsızlanmıyordu. Onun aklı fikri yalnız Sivaslıda idi. O, hem güreşiyor ve hem de Sivaslıyı nasıl yenmek lâzım geldiğini düşünüyordu.

Yörük Ali, hasımlarını iyice oldurup kendine bendettikten sonra daha ziyade hızlanırdı ve neşe ile ikide birde çırpınarak nara savururdu:

— Hayda, maşallah be!

— Hayda be!..

— Hayda!..

Yörük Ali, naralarını sıklaştırmıştı. İkide birde çırpınarak hasmının üzerine yükleniyordu. Bu, bir işaret idi. Hattâ, Cazgır Çalığa dönerek:

— Seninki bitirecek güreşi...

— Evet.. Naraları üstüste atmağa başladı. Künteciye bindirdi güreşi.

— Görüyor musun, Künteci büsbütün büzüldü.

Dedi.

Yörük Ali, güreşin ikinci saatlerine doğru birdenbire Künteciyi toparladı, sürdü, otuz adım kadar uçarak götürdükten sonra budayarak düşürdü. Fakat Künteci, tetik davrandı. Sırtüstü düşeceğine dönerek yüzü koyun yere düştü. Çalık, olduğu yerden sıçradı. Bütün seyirciler de yerlerinden fırlamıştı. Yüzde yüz Küntecinin yenik düşeceğini bekliyorlardı. Lâkin Künteciyi kurtulmuş gördüler. Yörük Ali, Künteci, toparlanmadan üzerine atıldı ve oturak küntesini vurdu. Etraftan bağırıyorlardı:

— Haydi Yörük!

— Aşır!

— Bekletme!..

Çalık da bağırıyordu:

— Haydi oğlum!

Yörük Ali, hasmına künte ne demektir göstermek istiyordu. Çünkü Hasan, lâkabı ile de maruf olduğu üzere meşhur bir künteci idi. O, herhangi bir pehlivana künte geçirirse derhal aşırıp yenerdi. Bu sebeple Yörük Ali, yağ güreşinde en ustalıklı ve cakalı olan oturak küntesini Künteciye vurmak istedi ve, vurdu. Künteci, oturak küntesini yeyince gerildi. Ve, tetiklendi. Bir sayvant aşırıp Yörüğü altta bırakarak mağlûp etmek düşüncesine düştü. Fakat bu, Yörüğe yapılamazdı. Yörük, bu gibi işlerde kurt oğlu kurttu. Yörük Ali, her oturak küntesinde yaptığı gibi şöyle bir an duraladı. Nefeslendi, ondan sonra birdenbire künteye asıldı. Hasmının sayvant ağıracak olan ayağını da desteklemeği unutmadı.

(Arkası var)

BULMACA

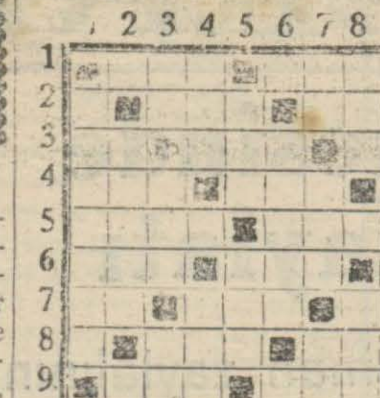

SOLDAN SAĞA:

1 — Ateş — Kuvvetli. 2 — Uçucu hayvan — Kış onsuz, o kışsız olmaz. 3 — Gıda maddelerinden biri — Donuk — Nefi edatı. 4 — Islak — Eski bir çalgı. 5 — Bağlamak — Terek. 6 — Tahmin — Yaz geceleri yağar. 7 — Sahip — Lezzet — İşaret sıfatı. 8 — Kocasından ayrılmış kadın — Elbisenin öteberi konan gözleri. 9 — Rüzgâr — Siyah.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — İstanbulun meşhur bir semti. 2 — Bir nevi hesaplaşma. 3 — Yayla atılan bir nevi mermi — Leke — Edat. 4 — Bir millet — Uzunluk. 5 — Bir nevi kumaş — Garbi Anadoluda bir kaza. 6 — Dişsizlerin yemeği. 7 — Beyaz — Demiryolu — Edat. 8 — Şarkta bir vilâyetimiz — Kömür. 9 — Şarkta komşumuz bir devlet — Bir nevi su bardağı.

— Dünkü bulmacanın halli —

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	K	İ	F	■	M	O	L	A
2	L	Ü	P	■	B	■	T	A	Y
3	A	Ç	■	Ç	O	K	■	F	A
4	Y	Ü	K	■	L	E	R	■	K
5	■	K	İ	R	■	N	A	Z	■
6	K	■	L	O	R	■	Y	A	Z
7	O	F	■	B	O	Ş	■	L	İ
8	N	E	Y	■	L	■	B	İ	R
9	U	M	A	N	■	S	İ	M	A

ZAYİ

3 üncü kolordu, birinci fırka dördüncü alay dördüncü türek taburundan almış olduğum terhis tezkeremi kazaen zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Atik Mustafa paşa Ebe sokak 31 de Ali Kerteş

Bekçiler de ekmeği ucuz fiyatla alacaklar

Zabıta hizmetinde kullanılan bekçilerle, kır bekçilerine de ucuz ekmek karnesi verilmesi takarrür etmiştir.

Memur ailelerine dağıtılmakta olan iaşe belgelerile, tebdilen aldıkları ucuz ekmek karnelerinin tevziatına devam edilmektedir.

Otomobil lâstiği tevziatını Vilâyet yapacak

Evvelce Ticaret Ofisinden yapılmakta olan otomobil lâstiği tevziatının görülen lüzum üzerine Vilâyet tarafından yapılması takarrür etmişti. Bir haftaya kadar Vilâyet yeni lâstik tevziatına başlıyacaktır.

Fazla fiyatla satış yapan bir kömürcü

Son bir hafta içinde odun ve kömür satışında ihtikâr vak'aları artmakta ve hergün Milli Korunma mahkemesine bu yüzden birkaç suçlu verilmektedir. Dün de Balatta bakkallık yapan Sakatoy adında biri kömürü fazla fiyatla sattığı için yakalanarak Milli Korunma mahkemesine verilmiş ve suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Apartman kirasını artırmış

Beyoğlunda Gümüşsuyu caddesinde 11 numaralı Zita apartımanının sahibi Zita, apartımanının 2, 3 ve 5 inci dairelerinin fiyatlarını geçen seneye nisbetle arttırdığı için yakalanarak Milli Korunma mahkemesine verilmiştir. Müddeiumumi iddiasında bu katların birer senelik icarının ceza olarak mal sahibinden alınmasını teklif etmiş ve duruşma tetkik için başka bir güne bırakılmıştır.

İstanbul Belediyesi
ŞEHİR TİYATROSU
Saat 20.30 da
DRAM KISMI
Kollege Krompton
KOMEDİ KISMI
Asrileşen Baba
Cumartesi ve Pazar günleri
15.30 da Matine

RADYO PROGRAMI

18 İkinci Teş. 942

7.30 Program	yo Dans orkestrası.
7.32 Vücudümü-zü çalıştıralım.	19.30 A. Haberleri
	19.45 Müzik
7.40 A. Haberleri	20.15 Radyo Gazetesi
7.55 Müzik Radyo Salon orkestrası.	20.45 Müzik
	21.00 Konuşma
12.30 Program	21.15 Müzik (Pl.)
12.33 Müzik (Pl.)	21.30 Temsil
12.45 A. Haberleri	21.50 Müzik Riyaseti Cumhur Bandosu.
13.00 Müzik	
18.00 Program	
18.03 Müzik	
18.45 Müzik Rad-	22.30 A. Haberleri
	22.50 Kapanış

Tünel tarifesi

Tünel seferlerinde kış tarifesi tatbik edilmeğe başlanmıştır. Yeni tarifeye göre ilk sefer 7,30 da başlayıp, saat 21 de son sefer yapılacaktır. Yalnız pazar günleri ilk sefer saat 8 de yapılacak, buna mukabil son sefer saat 21,30 da yapılacaktır.

Denize düştü

Evvelki akşam saat 19 sıralarında Fenerden gelmekte olan 7 numaralı Haliç vapuru Balata yanaşırken yolculardan Avram kızı Rasel denize düşmüş fakat etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

İngiltereye incir satıldı

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — İngiltere ticaret korporasyonu ile yapılan görüşmeler sonunda 300 tonluk bir parti incir satışı için mutabakat hasıl olmuştur.

Kömür navlunları

Ankara, 17 (Yeni Sabah muhabirinden) — Havzadan Türkiye limanlarına yapılacak kömür nakliyatı navlonlarının şimdiye kadar olduğu gibi devamı Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

DOKTOR
HAFIZ CEMAL
Lokman Hekim
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu

Askerlik işleri

Eminönü Yerli As. Ş. den:

Aşağıda adları yazılı subayların (15414) No. ile şubemize çok acele müracaatları ilân olunur.

Top. Tğm. Zihni Oğ. Mustafa (41979)
» » Ali Rıza Oğ. Osman Nuri (37674)
» » Şevket Oğ. Ali Dürrü (42037)
» » Necip Oğ. Mehmet Fahri (38177)
» » Halit Oğ. Resul Sıtkı (306-1)
» » Aziz Oğ. Yaşar (3240)
» » Recep Oğ. Hasan Sükûti (29120)
» » Abdurrahman Oğ. M. Fevzi (30297)
» » Osman Oğ. Sabit (42046)
» » Mehmet Oğ. İbrahim (42615)
» » Nail Oğ. Necdet (44651)
Sv. » Ali Rıza Oğ. Mehmet Tarhan (25888)
» » Hasan Basri Oğ. Osman Nuri (37712)
» » Cemil Oğ. Ali Galip (14605)
» » Osman Nuri Oğ. Hasan Rahmi (30515)
» » Ömer Lûtfü Oğ. Muzaffer (29119)
» » Feyzi Oğ. Hüseyin Avni (30517)
Nk. » Hakkı Oğ. Süreyya (19504)
» » Derviş Oğ Zühtü (37488)

DAVET

Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliğinden:

Kongremiz 21 İkinciteşrin 1942 Cumartesi gününe tehir edilmiştir. Azâlarımızın o gün saat 15 de Beyoğlu Halkevine gelmeleri rica olunur.

RUZNAME:

Azalarımızın Türk Ressamlar ve Heykeltraşlar Cemiyetine girmeleri dolayısile Birliğimizin vaziyeti hakkında karar vermek.

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
FORTOBİN
S. ve İ. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR — POSTA KUTUSU 228
REÇETE İLE SATILIR

Haciz Kararının Kaldırılması Hakkında Karar

Adli Amirlikçe 21/9/942 gün ve 685/H. 332 sayılı kararla firar suçundan maznun olup (gaip) bulunması sebebile Türkiye dahilindeki mallarının gelinceye veya tutuluncaya kadar haczine karar verilmiş olan umum sıhhiye deposu erlerinden olup İstanbul Fatih As. Şubesine merbut Gülcamı mahallesinde mukayyet 336 D. lu Manol oğlu Niko kıt'asına avdet etmiş olduğundan haciz sebebi kalmamış olduğu cihetle As. M. K. 216/2 maddesi gereğince malları hakkındaki haciz kararının kaldırılmasına karar verdim. (1713 - 1466)

As. Ad. Hk. Hilmi Özarpat — Adli Âmir M. M. V. Müsteşarı Korgeneral Galip Deniz

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI
2 İkinciteşrin Keşidesine ayrılan İkramiyeler:

1 adet	1000	Liralık
1 „	500	„
2 „	250	„
14 „	100	„
10 „	50	„
40 „	25	„
60 „	10	„

Yeni Sabah
ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
Aylık	150	

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Basıldığı yer: H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Saraçoğlu Mtb.

Devlet Demiryolları ilânları

Muhammen bedeli (3480) üç bin dört yüz seksen lira olan (132) yüz otuz iki adet muhtelif ağırlıkta dökme demirden dirhem (4. Birincikânun. 1942) Cuma günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (261) iki yüz altmış bir liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1509)

Kaloriferci alınacak

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

İhtiyaca binaen Ankarada istihdam edilmek üzere lüzumu kadar kaloriferci alınacaktır.

Yapılacak imtihanda muvaffak olanlara liyakat derecelerine göre 1 inci sınıf ustalık muadili 100 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

Askerliğini yapmış ve hâlen ilişiği bulunmıyan taliplerin dilekçelerini, bonservislerini, şimdiye kadar çalıştıkları yerleri bildirir kısa hal tercümelerini, nüfus hüviyet cüzdanı tasdikli örneği ile en az okur yazar belgelerini ve 2 adet vesika fotoğraflarını ekliyerek en geç 30/11/942 tarihine kadar Ankarada Cer dairesi Reisliğine göndermeleri. (1452)

Ticaret Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Merkezi İngilterenin Londra şehrinde Haymarket No. 8/10 da kâin olan ve Esas mukavelenamesi mahallî kanunlarına göre tanzim ve tescil edilmiş olup bugün de faaliyetine devam etmekte bulunduğu Vekâlete verilen faaliyet şahadetnamesinden anlaşılan 1.000.000 İngiliz lirası sermayeli ve İngiliz tâbiiyetli (Bresveyt Kompani Engeniyör Limited - Braithwaite et Co. Engineers Limited) Şirketi Vekâlete müracaat ederek Türkiyeye 1.000.000 İngiliz lirası sermaye tahsisiyle inşaat, Nafia ve Maden işleriyle iştigal etmek üzere İstanbulda Galatada Voyvoda caddesinde Hezaran hanında 82 numarada bir şube açmak istediğini bildirmiş ve 30 İkinciteşrin 1330 tarihli Ecnebi Anonim ve sermayesi Eshama münkasım Şirketler kanununu hükümlerine tevfikan lâzım gelen vesikaları vermek suretile hükümlerini yerine getirmiştir.

Vekâlete tevdi olunan evrak arasındaki vekâletname ile Sirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlariyle hazır bulunmak üzere İstanbulda Bebekde Cevdetpaşa caddesinde Cevdetpaşa Apartımanı 1 numarada oturan Charles Albert Henry Edwards'ı Şirketin Türkiye Umumî Vekilliğine tayin ettiğini bildirmiştir.

Keyfiyet tetkik edilerek kanun hükümlerine uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

Malın cinsi	Miktarı		Pazarlığın günü	Saati
Elektrik motörü	1	adet	4.12.942	9.30
Branda bezi (yağlı kanaviçe)	5000	metre	»	10.30
Filitre bezi	600	adet	»	9.50
Litografya makineleri merdane kılıfı	36	»	»	11
Demir, pirinç ve fonttan Dökülmüş rakı müberridi parçaları	9	Kalem	»	10

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme pazarlık usulile alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta levazım şubesindeki merkez alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Elektrik motörü, filitre bezi şartnameleri, branda bezi nümunesi müberrit parçaları resim ve listesi her gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 15 güvenme parasile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1459)

İstanbul Asliye 6 ncı Hukuk Hâkimliğinden: 942/167

Müddei: Rahmi Şengil.
Müddeialeyh: Rukiye Şengil: Fatih Kirmastı mahallesi Otlukçu yokuşu Yeşil Sarıklı sokak No. 3

Müddei Rahmi tarafından müddeialeyh Rukiye aleyhine açılan boşanma davası için müddeialeyhin 6/10/942 Salı günü saat (15) de mahkememizde hazır bulunması lüzumu ilânen tebliğ edilmesi üzerine müddeialeyhanın ogün gelmemesi veya bir vekil göndermemesine mebni hakkında gıyap kararı ittihaz olunmuş ve imlâ kılınan bu karara ait ihbarnamenin bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış ve keyfiyetin on beş gün müddetle tekrar ilânı için tahkikatın 24/12/942 Perşembe saat 14/30 a talikina karar verilmiş olduğundan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. 17/11/942

Resmî dairelere

Resmî ilânların mercii Türk Basın Birliği ve ortakları resmî ilânlar kollektif şirketidir. Bu şirket istenen gazetelerde ve gösterilen günlerde ilânları muntazaman neşrettirmektedir. Adresi: İstanbul Ankara caddesinde Kayahan Türk Basın Birliği ve ortakları resmî ilânlar kollektif şirketidir.

Karar hülâsasıdır

C. 42/1500

Millî Korunma kanununa muhalefetten Çarşıkapıda Makasçılarda 31 numarada bakkallık ticaretile meşgul Hamparsun kızı Metrisa hakkında İstanbul Asliye 2 inci ceza mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Millî Korunma Kanununun 31-59/3 maddeleri mucibince beş lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'ileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Yeni Sabah gazetesinde neşredilmesine 19/2/942 tarihinde karar verildi. (1149)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888 - Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265
Zirai ve icari her türlü banka muameleleri
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 aded	1.000 Liralık	4.000 Lira	100 aded 50 Liralık	5.000 Lira
4 »	500 »	2.000 »	120 » 40 »	4.800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 » 20 »	3.200 »
40 »	100 »	4.000 »		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.
Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.